

віртуальні екскурсії своїми залами. Тим самим світові музеї реалізували право громадян на вільний та рівний доступ до культурної спадщини, підтримали населення у нелегкі часи самоізоляції. Багатотисячні відвідування віртуальних музейних екскурсій свідчить що намагання відвідувачів з усіх куточків світу задовольнити свої естетичні й інтелектуальні потреби навіть у складних соціально-економічних умовах. Підтримка доступу до таких «інтернет-музеїв» є одним із засобів боротьби з декультурацією – незацікавленість у пізнанні світових культурних й історичних здобутків.

Окремої уваги заслуговує музейний туризм який займає один з найважливіших секторів економіки ЄС, оскільки близько 50% світового ринку такого типу послуг припадає на країни Європейського Союзу. Задля збільшення прибутку та кращої організації такого типу культурного туризму музеї деяких країн об'єднуються в музейні асоціації з метою зниження витрат для показу та зберігання музейних експонатів.

Людство завжди ставило перед собою питання: «а що ж було раніше?», а музеї завжди знаходили відповідь на це запитання. За своїм профілем сучасні музеї поділяються на історичні, археологічні, краєзнавчі, природничі, мистецькі, літературні. Всі вони створені для збереження і демонстрації комплексів пам'яток які відносяться до певного типу культурно-історичних надбань людства. Людей завжди цікавить їхня історія та культура. На підтвердження цих слів можна навести статистичні дані Лувру який кожного року відвідує понад 8000000 відвідувачів, а музей Ватикану близько 6000000 відвідувачів. Це демонструє яке важливе місце у культурному житті суспільства займають музеї. Люди щодня відтворюють, записують, а саме головне аналізують суспільну історію – тому що, тільки вивчаючи та аналізуючи своє минуле буття, людство може рухатися вперед. Недарма між людьми існує такий вислів: «Історія – це свідок часу, вчителька життя». Тому ми повинні зберігати надбання минулих поколінь.

Одержано 30.10.2020

УДК 37.035.6

Олена Іванівна ФЕДОРЕНКО,

*доктор педагогічних наук, професор,
начальник кафедри педагогіки та психології факультету №3
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

Віталій Олегович НАЙДА,

*слухач магістратури 1 курсу факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ (СЛУХАЧІВ) ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ

В умовах кризи інституту сім'ї в Україні, недостатності виховного впливу на учнів в закладах середньої освіти, послаблення впливу релігійної віри у раціоналізованому середовищі спостерігається зниження ефективності цілеспрямованих впливів у вихованні молодого покоління.

У сучасному суспільстві встановилася система цінностей «споживацтва», тобто вираження людських почуттів вимірюється товарами, а соціальні мережі та Інтернет визначають захоплення молодого покоління, замінюють живе спілкування, формують переконання та установки. У той же час, переживають певний занепад онтологічні цінності, тобто добро (любов), істина, краса (зовнішня та внутрішня) людини.

Заклади вищої освіти МВС України (далі – ЗВО МВС України) здійснюють підготовку майбутніх офіцерів поліції на засадах органічного поєднання освітнього та

виховного процесів, адже, як зазначає Г.Х. Яворська, кваліфікація випускника втілюється в професійній майстерності, що складається не тільки з сукупності знань, навичок та вмінь, але й зі сформованих професійно значущих якостей особистості (патріотизм, честь, гідність, відповідальність, дисциплінованість тощо), які забезпечують успішне виконання службових завдань у будь-яких умовах діяльності [1].

Виховання курсантів (слухачів) у закладі освіти із специфічними умовами навчання у сучасних умовах реалізується керівництвом (університету, факультету), профільними відділами (наприклад, відділ організації служби, навчально-методичний відділ тощо), науково-педагогічним складом, курсовими офіцерами (фахівцями та провідними фахівцями), кураторами навчальних груп, практичними співробітниками відділів поліції під час проходження всіх видів практик, курсантським колективом у ході діяльності курсантсько-студентського самоврядування та молодших командирів, іноземними організаціями та закладами освіти в рамках академічної мобільності, громадськими та міжнародними організаціями під час участі курсантів (слухачів) у всеукраїнських, регіональних програмах і форумах, реалізації соціальних проєктів, написанні творів, розробки комп'ютерних програм тощо, безпосередньо самим курсантом (слухачем) у ході реалізації ним своєї індивідуальної освітньої траєкторії.

На думку Г.Х. Яворської, виховання курсантів передбачає певну, до деталей продуману, організацію життя курсантів, їхнього навчання, відпочинку та залучення до виконання норм і правил, щоб сформувати звичні норми поведінки.

Проте у сучасних умовах, беручи до уваги студентоцентристський підхід у вищій освіті, ми вважаємо, що виховання курсантів (слухачів) ЗВО МВС України є цілеспрямованим процесом, який реалізується керівництвом, профільними відділами, науково-педагогічним складом, курсовими офіцерами, кураторами навчальних груп, практичними співробітниками відділів поліції-керівниками практик, курсантським колективом, іноземними організаціями та закладами освіти, громадськими і міжнародними організаціями, самим курсантом(слухачем), і спрямований на засвоєння етичних норм і цінностей (добра, справедливості, честі, гідності, вимогливості до себе, поваги до керівництва, патріотизму), естетичних норм (належного зовнішнього вигляду, охайної зачіски, чистоти у побуті та праці), дотримання дисципліни і законності, здатності реалізувати права і виконувати обов'язки працівника поліції, а також успішно навчатися та всебічно розвиватися у науковій, творчій, спортивній, громадській сферах.

На основі вище викладеного у ході виховання курсантів (слухачів) ЗВО системи МВС України ми пропонуємо:

- підтримувати ініціативу курсантів(слухачів) ЗВО системи МВС України в рамках реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти, заохочуючи їх до участі в програмах, конкурсах, самостійного пошуку можливостей для особистісного зростання;
- організувати додаткову підготовку курсових офіцерів (фахівців) у сфері науки, громадської діяльності, освітніх можливостей з метою надання знань, які дозволять їм допомагати курсантам у реалізації їх індивідуальної освітньої траєкторії;
- науково-педагогічному складу при викладенні загальнотеоретичних і профільних дисциплін зосереджувати увагу на морально-етичних якостях поліцейського, етичних та естетичних вимогах до проведення слідчих дій, спілкування з керівництвом відділу поліції та колегами;
- заохочення ініціативи осіб, які долучаються до виховання курсантів (слухачів), з метою недопущення формалізму у виховному процесі.

Отже, у сучасних умовах виховний процес у закладі освіти із специфічними умовами навчання характеризується складністю, багатоаспектністю та значними виховними можливостями, які дозволяють реалізувати студентоцентристський підхід в освітньому середовищі ЗВО. Це зумовлює необхідність проведення подальших ґрунтовних досліджень

у заданій проблематиці, а також практичного втілення нових підходів до виховання курсантів (слухачів) ЗВО МВС України.

Список бібліографічних посилань

1. Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: навчальний посібник. К. : Знання, 2004. 304 с.
2. Підготовка курсових офіцерів до виховної роботи в курсантському середовищі / Г. Х. Яворська. *Наука і освіта*. 2013. № 1-2. С. 236-238.

Одержано 24.10.2020

УДК [378.016:811]:[378.6:351.74](477)

Віта Іванівна ФИЛИПСЬКА,

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри іноземних мов факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ

Модернізація діяльності правоохоронних органів відповідно до європейських і світових стандартів у контексті зміни пріоритетів роботи поліції з державно зорієнтованих на суспільно зорієнтованих з урахуванням нових підходів до взаємин з населенням вимагає формування свідомої національно-мовної особистості. Високий рівень сформованості як рідної, так й іншомовної комунікативної компетентності є особливо значущим для працівників правоохоронних інституцій, що зумовлюється декількома чинниками. По-перше, специфіка роботи правоохоронця вимагає від нього умінь не лише грамотно укладати безліч документів, а й виграшно виглядати під час усної комунікації (вміти дискутувати, налаштовувати співрозмовника на свій бік, апелювати до почуттів, викликати довіру, переконати тощо). Звідси вільне володіння державною мовою в її усній і писемній формах є запорукою успіху правоохоронця у професії. По-друге, активізація транснаціональної злочинності, інтенсифікація співпраці національної поліції з Європолем та Інтерполом, активна участь працівників МВС у миротворчих місіях ООН тощо суттєво посилили значення іншомовної підготовки правозахисників [2, с.261].

Навчання мов виступає частиною загальної програми навчання, виховання й розвитку особистості майбутнього фахівця – правоохоронця. Опановуючи мову, курсанти/студенти поглиблюють професійно значущі знання про устрій держави, гілки влади, можливості орієнтування в місті, опис зовнішності злочинця тощо.

Провідною технологією мовної підготовки майбутніх правоохоронців виступає технологія контекстного навчання, за якою педагогічне керування здійснюється за типом співробітництва з обов'язковою проєкцією на майбутню професію студента. Важливою умовою реалізації зазначеної технології є органічне поєднання традиційних та інноваційних форм і методів навчання.

Колективне обговорення запропонованої теми, проведення діалогів на професійну тему, вкраплення елементів ділових та рольових ігор, зокрема моделювання квазіпрофесійних ситуацій мовної комунікації (наприклад, на місці злочину, у процесі допиту свідків, складання протоколу, прес-конференції тощо) дозволяє акцентувати увагу на дослідницькій і творчій діяльності курсантів/студентів, суттєво підвищити рівень їх самостійності й пізнавальної активності. Особистісна включеність курсантів/студентів до навчального процесу, що моделює реальну ситуацію спілкування, з її соціальним і професійним змістом, дозволяє сформулювати в них чітке уявлення про місце іноземної мови в їх майбутній практичній діяльності.